

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. január 30.)

az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1999. június 10-i 1244. határozatában foglaltak szerint a Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegróval létrejött Európai Partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről, valamint a 2004/520/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

2006/56/EK

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a stabilizációs és társulási folyamat keretében európai partnerségek létrehozásáról szóló, 2004. március 22-i 533/2004/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 2. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2003. június 19-20-i thesszaloniki ülésén jóváhagyta az európai partnerség bevezetését, mint az európai perspektíva megvalósításának eszközét a nyugat-balkáni országok számára a stabilizációs és társulási folyamat keretében.

(2) Az 533/2004/EK rendelet előírja, hogy a Tanács határozza meg az európai partnerségekre irányadó elvekről, prioritásokról és feltételekről, valamint bármely későbbi kiigazításról.

(3) A Tanács 2004. június 14-én elfogadta az Egyesült

Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1999. június 10-i 1244. határozatában ⁽²⁾(a továbbiakban: az 1244. ENSZ BT-határozat) foglaltak szerint a Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegróval létrehozott első európai partnerséget. Az Európai Unióval történő további integráció érdekében előírt, a Szerbia és Montenegró és Koszovó (1244 sz. ENSZ BT-határozat) által tett előkészületekről szóló 2005. évi elért haladásról szóló jelentések eredményei alapján a további munkára vonatkozó megújult prioritások felismerése érdekében helyénvaló frissíteni az első európai partnerséget.

(4) Az 533/2004/EK rendelet megállapítja, hogy az európai partnerségek végrehajtásának nyomon követése a stabilizációs és társulási folyamat keretében kialakított mechanizmusok révén biztosított.

(5) Az Európai Unióba történő további integráció előkészítése érdekében Szerbia és Montenegró illetékes hatóságai tervet dolgoznak ki menetrenddel és olyan egyedi intézkedésekkel, amelyeket az európai partnerség prioritásainak elérése érdekében meghozni szándékoznak. Mivel Koszovó jelenleg az 1244 sz. ENSZ BT-határozat értelmében ideiglenes nemzetközi igazgatás alatt áll, a Koszovót érintő prioritásokra vonatkozóan külön tervet kell készíteni az Egyesült Nemzetek koszovói ideiglenes igazgatásának hatáskörén belül.

(6) Ezért a 2004/520/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

Az 533/2004/EK rendelet 1. cikkével összhangban a Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegróval (1244 sz. ENSZ BT-határozat) létrehozott európai partnerség elveit, prioritásait és feltételeit az e határozat szerves részét képező melléklet határozza meg.

⁽¹⁾ HL L 86., 2004.3.24., 1. o.

⁽²⁾ A Tanács 2004. június 14-i 2004/520/EK határozata az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1999. június 10-i 1244 sz. határozatában foglaltak szerint Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegróval létrehozott európai partnerség elveiről, prioritásairól és feltételeiről

2. cikk

Az európai partnerség végrehajtását a stabilizációs és társulási folyamat keretében kialakított mechanizmusok, nevezetesen a Bizottság által az elért haladásról benyújtott jelentések révén kell ellenőrizni.

3. cikk

A 2004/520/EK határozat hatályát veszti.

4. cikk

E határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2006. január 30.-én.

a Tanács részéről
az elnök
U. PLASSNIK

MELLÉKLET

SZERBIA ÉS MONTENEGRÓ, BELEÉRTVE KOSZOVÓT IS: A 2005. ÉVI EURÓPAI PARTNERSÉG**1. BEVEZETÉS**

Az Európai Tanács thesszalóniki ülésén jóváhagyta az európai partnerség bevezetését, mint az európai perspektíva megvalósításának eszközét a nyugat-balkáni országok számára a stabilizációs és társulási folyamat keretében.

A Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegróval (1244 sz. ENSZ BT-határozat) létrehozott első európai partnerséget a Tanács a 2004. június 14-én fogadta el. Helyénvaló ezt az első partnerséget a Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegróról (1244 sz. ENSZ BT-határozat) szóló 2005. évi elért haladásról szóló jelentés eredményei alapján aktualizálni. A második európai partnerség új cselekvési prioritásokat határoz meg. Az új prioritásokat a sajátos szükségletekhez és a felkészültség adott szintjéhez kell igazítani, és szükség szerint naprakésszé tenni. Az európai partnerség a Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegrónak (1244 sz. ENSZ BT-határozat) nyújtott pénzügyi támogatásokhoz is iránymutatást ad.

Szerbia és Montenegró illetékes hatóságai várhatóan tervet dolgoznak ki, amely menetrendet és az európai partnerségi prioritásokra vonatkozóan egyedi intézkedéseket is tartalmaz. Mivel Koszovó jelenleg az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 1244 sz. határozata értelmében ideiglenes nemzetközi igazgatás alatt áll, a Koszovót érintő prioritásokra vonatkozóan külön tervet kell készíteni az Egyesült Nemzetek koszovói ideiglenes igazgatásának hatáskörén belül.

2. ELVEK

A nyugat-balkáni országok európai felzárkózásához egészen eljövendő csatlakozásukig a stabilizációs és társulási folyamat nyújt keretet.

A megállapított fő prioritások az Európai Tanács 1993-as koppenhágai ülésén meghatározott kritériumoknak való megfelelési képességéhez, valamint a stabilizációs és társulási folyamathoz – különösen a Tanács 1997. április 29-i és 1999. június 22-i következtetéseiben – megállapított feltételekhez, a 2000. november 24-i zágrábi csúcstalálkozó zárónyilatkozatának tartalmához, valamint a Thesszalóniki Cselekvési Programhoz kapcsolódnak.

3. A PRIORITÁSOK

Az ezen európai partnerségben felsorolt prioritásokat azon reális feltételezés alapján választották ki, hogy a Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegró (1244 sz. ENSZ BT-határozat) képes azokat a következő néhány évben teljesíteni, vagy érzékelhető mértékben előrevinni. Meg kell különböztetni a rövid távú prioritásokat, amelyek teljesítése egy-két éven belül, illetve a középtávú prioritásokat, amelyek teljesítése három-négy éven belül várható. A prioritások a jogszabályokra és azok végrehajtására egyaránt vonatkoznak.

Figyelembe véve az EU-követelmények teljesítésének jelentős költségeit, valamint egyes területeken összetettségüket, a partnerség e szakaszban még nem tartalmazza az összes fontos feladatot. A további prioritásokat az ország által elért haladással összhangban a jövőbeli partnerségek fogják tartalmazni. A rövid távú prioritások közül a legfontosabbakat kijelölték, és a prioritások listája elején összesítették. E fő prioritások sorrendje nem fontosságuk sorrendjét jelzi.

A Szerbia és Montenegrót és a kifejezetten Koszovót érintő prioritásokat a mellékelt listák tartalmazzák.

4. PROGRAMOZÁS

A stabilizációs és társulási folyamat értelmében a nyugat-balkáni országoknak a közösségi támogatást a meglévő pénzügyi eszközök keretén belül, különösen az Albániának, Bosznia és Hercegovinának, Horvátországnak, a Jugoszláv Szövetségi Köztársaságnak és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságnak nyújtandó támogatásról szóló, 2000. december 5-i 2666/2000/EK tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ kell megadni. Ennélfogva e határozatnak nincsenek pénzügyi vonzatai. A Koszovót is magában foglaló Szerbia és Montenegró (1244 sz. ENSZ BT-határozat) támogatásokhoz juthat a több országra irányuló és a horizontális programokból.

5. A FELTÉTELRENDSZER

A stabilizációs és társulási folyamat értelmében a nyugat-balkáni országoknak nyújtott közösségi támogatás feltétele a koppenhágai kritériumok teljesítése felé tett további előrelépés, valamint ezen európai partnerség különleges prioritásainak való megfelelés felé tett előrehaladás. A feltételek teljesítésének elmulasztása ahhoz vezethet, hogy a Tanács a 2666/2000/EK rendelet 5. cikke értelmében meghozza a szükséges intézkedéseket. A közösségi támogatásra a Tanács 1997. április 29-i és 1999. június 21–22-i következtetéseiben meghatározott feltételek is vonatkoznak, különösen a kedvezményezettek arra vonatkozó kötelezettségvállalását illetően, hogy demokratikus, gazdasági és intézményi reformokat hajtanak végre.

6. MONITORING

Az európai partnerség végrehajtását a stabilizációs és társulási folyamat keretében kialakított mechanizmusok, különösen a Bizottság az elért haladásról szóló éves jelentései révén kell ellenőrizni.

SZERBIA ÉS MONTENEGRÓ ⁽²⁾

RÖVID TÁVÚ PRIORITÁSOK

A legfontosabb prioritások

- Az alkotmányos alapokmány teljes mértékű tiszteletben tartása és az Államközösség hatékony működésének biztosítása (különös tekintettel Szerbia és Montenegró bíróságának hatásköreire, az államközösségi parlament működésére és az Államközösség fenntartható finanszírozásáról jogszabályok elfogadására); az Államközösség és a köztársaságok közötti hatáskörök megosztásának végrehajtásában konstruktív megközelítés.
- További erőfeszítések a közigazgatás reformjának végrehajtására, beleértve a közszolgálati kifizetési rendszert, átlátható toborzás, professzionalizmus és elszámoltathatóság biztosítása érdekében; különösen az európai integrációs struktúrák megerősítése minden szinten (beleértve a szakminisztériumokat és a parlamenteket) és a köztük lévő együttműködés megerősítése.
- Elkötelezettség a bírói testület reformjára függetlensége, professzionalizmusa és hatékonysága biztosítása érdekében, különösen a toborzási és karrierrendszer felülvizsgálata, hogy azok technikai és szakmai kritériumokon alapuljanak, ne kerüljenek politikai befolyás alá, és a bírói pozíciók állandósága biztosítva legyen.
- A katonaság hatékony demokratikus ellenőrzésének biztosítása a parlamenti ellenőrzés megerősítésével és átlátható pénzügyi irányítás létrehozásával.
- Teljes mértékű együttműködés biztosítása a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvénytörvényekkel (ICTY).

⁽¹⁾ HL L 306., 2000.12.7., 1. o. A 2112/2005/EK rendelettel módosított rendelet. HL L 344., 2000.12.27., 23. o.

⁽²⁾ Az ENSZ BT. 1244. határozatától eltérően kivéve Koszovót.

- Az ENSZ BT 1244 sz. határozatának teljes mértékű betartása és a Pristinával folytatott párbeszéd elmélyítése. A koszovói szerbek bátorítása az ideiglenes önkormányzati intézményekben való közreműködésre. Koszovó tekintetében konstruktív megközelítés.

Politikai követelmények

Demokrácia és jogállamiság

Alkotmányügyi kérdések

- A köztársaságok alkotmányának felülvizsgálata az európai előírásokkal összhangban.

Választások

- Szerbiában: A választási jogszabályok reformjának befejezése (beleértve a választók névjegyzékét) összhangban a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának ajánlásaival; a politikai pártok finanszírozásáról szóló jogszabályok teljes végrehajtása.
- Montenegróban: A választási adminisztráció depolitizálása összhangban a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának ajánlásaival és a kampány finanszírozására átlátható keret létrehozása.

Közigazgatás

- Szerbiában: A jogszabályok végrehajtása ombudsmani hivatal felállítása érdekében.
- Montenegróban: Az ombudsmani hivatal adminisztratív kapacitásának megerősítése; az ombudsmani ajánlások megfelelő nyomon követésének biztosítása.

Igazságszolgáltatási rendszer

- Mindkét köztársaságban: A bírák, ügyészek és a bírósági segítő személyzet számára kötelező előzetes és folyamatos képzésekről jogszabályok elfogadása és végrehajtása; a bírósági rendszerek egyszerűsítésének megkezdése és az eljárások korszerűsítése, különösen a kereskedelmi jog területén. A bünvádi eljárási rendszer autonómiájának, különösen a szervezett bűnözés államügyészei hivatalának megerősítése.
- Szerbiában: A háborús bűnök államügyészei hivatalának megerősítése; adminisztratív és fellebbviteli bíróságok létrehozása.

Korrupcióellenes politika

- Mindkét köztársaságban: Az összeférhetetlenségről szóló jogszabályok teljes mértékű végrehajtása.
- Szerbiában: Átfogó korrupcióellenes stratégia, majd részletes cselekvési tervek elfogadása és végrehajtása, elsősorban illetékes végrehajtó szerv létrehozásán keresztül.
- Montenegróban: Korrupcióellenes stratégia végrehajtása, elsősorban illetékes végrehajtó szerv létrehozásán keresztül.

Emberi jogok és kisebbségvédelem

- Az Európa Tanácson belüli tagságból eredő fennmaradó kötelezettségek teljesítése. E kötelezettségek egységes és hatékony végrehajtásának biztosítása az egész Államközösségben, különös tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre és a kínzás megelőzéséről szóló európai egyezményre.

- Mindkét köztársaságban: A kegyetlen bánásmód valamennyi állítólagos esetében átfogó és átlátható fellépés. Bűnüldöző szerveken keresztül a kegyetlen bánásmóddal foglalkozó szolgálatok belső ellenőrzésének megerősítése.
- Mindkét köztársaságban: A börtönkörülmények javítása, különös tekintettel az érzékeny csoportokra, mint pl. a fiatalok bűnözőkre; a hosszú távú bentlakók és a szervezett bűnökért elítéltek számára a börtönkörülmények megfelelő ellenőrzésének biztosítása, a fegyházi személyzet továbbképzésének biztosítása és a különleges igényekre kialakított létesítmények fejlesztése.
- Szerbiában: büntetésvégrehajtási jogszabályok végrehajtása.
- Átfogó megkülönböztetés-mentességi jogszabályok elfogadása.
- Szerbiában: A médiajog betartása. A műsorszóró tanács hatékony függetlenségének biztosítása, valamint a műsorszóró frekvenciák tisztességes és átlátható kiosztása a médiaszereplők között. Az állami tulajdonú műsorszóró média közszolgálati műsorszórókká történő teljes és időszerű átalakításának biztosítása; a Szerb Rádiótelevízió közszolgálati műsorszóróvá történő átalakításának befejezése összhangban az európai előírásokkal. Az információkhoz történő szabad hozzáféréssel szülő törvény teljes mértékű végrehajtása.
- Montenegróban: Törvény végrehajtása a nyilvános információkhoz való hozzáférés biztosítása érdekében. A Montenegrói Rádiótelevízió közszolgálati műsorszóróvá történő átalakításának folytatása.
- Szerbiában: A civil társadalmi szervek fejlődésének ösztönzése pénzügyileg és másképp, különösképpen a társulásokról törvény elfogadásával és a külföldi nem kormányzati szervek jogi státuszáról szóló jogszabályokkal.
- Montenegróban: Stratégia elfogadása a nem kormányzati szervek és a kormányzati szervek közötti együttműködésről.
- Szerbiában: Megfelelő jogszabályok elfogadása az ingatlanok visszaszolgáltatásáról és ezek teljes végrehajtásának biztosítása, különös tekintettel az (állami tulajdonú) városi ingatlanok kérdésére.
- Montenegróban: Az ingatlanok visszaszolgáltatásáról szóló jogszabályok teljes végrehajtása.
- Megfelelő együttműködés biztosítása az Államközösség, a köztársaságok és adott esetben a tartományi és helyi szintek között a kisebbségek jogaira vonatkozó jogalap és azok gyakorlati védelme tekintetében. A romák, beleértve a hazatelepülőket is, integrációjára vonatkozó stratégiák és cselekvési tervek végrehajtása.
- Szerbiában: A kisebbségi nemzeti tanácsok működésének megerősítése. A kisebbségek közötti jó kapcsolatok elősegítése, különösen az oktatás terén hozott megfelelő intézkedésekkel. Az igazságszolgáltatási és bűnüldöző szervezetekben a kisebbségek részvételének előmozdítása.
- Montenegróban: A kisebbségi jogok védelméről szóló törvény elfogadása.

Regionális kérdések és nemzetközi kötelezettségek

- A Daytoni megállapodás teljes mértékű betartása.
- A regionális együttműködés és a jószomszédi viszonyok erősítése többek között a megbékélés előmozdításának érdekében. Megállapodások kötése és végrehajtása a szomszédos országokkal, beleértve a szabadkereskedelmet, a határokon átnyúló együttműködést, a szervezett bűnözést, a tiltott kereskedelem és a csempészet elleni küzdelmet, az igazságügyi együttműködést, a határellenőrzést, a környezetvédelmet, a közlekedést és az energiaügyet. További erőfeszítések a jövőbeni délkelet-európai regionális szabadkereskedelmi megállapodások érdekében.
- Hozzájárulás a Horvátország és Bosznia és Hercegovina közötti megoldatlan határkérdések megoldásához.
- Megfelelő együttműködés biztosítása az Államközösség és a köztársaságok között a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerültek jogaira vonatkozó jogalap és azok gyakorlati védelme tekintetében. Valamennyi megkülönböztető rendelkezés hatályon kívül helyezése, különösen Montenegróban a munkaerőpiac, a tulajdonjogok, a jogorvoslat és az állampolgárság megszerzése terén; az egészségügyi szolgáltatásokhoz és személyes okmányokhoz történő akadálytalan hozzáférés biztosítása. Valódi

választási lehetőség biztosítása a fenntartható hazatérés és integráció között. Hozzájárulás a szarajevói nyilatkozat végrehajtásához.

Gazdasági követelmények

Szerbiában:

- A makrogazdasági stabilitás fenntartása. A szükséges költségvetési kiigazítás és megszilárdítás folytatása a külső egyenlőtlenségek csökkentésének és az inflációs nyomás visszaszorításának elősegítése érdekében. Körültekintő monetáris politikai helyzet fenntartása megfelelő árfolyampolitikai támogatással. Mérsékelt bérpolitikára való törekvés és a közszektorbeli béreknek a termelékenységi hozam fölé történő emelkedésének elkerülése. A gyors hitelkibővülés ellenőrzése és a prudenciális szabályok kiigazítása. A nyugdíjrendszer reformjának további fejlesztése és végrehajtása, valamint az egészségbiztosítási rendszer reformjának folytatása.
- A szürkegazdaság kialakításának folytatása, az adóalap kiszélesítése az állami kiadások igazgatási rendszerén (állampénztár, államháztartási belső pénzügyi ellenőrzés) keresztül, valamint átfogó adóreformok kevesebb mentességgel és alacsonyabb adókulcsokkal, különösen a munka terén.
- A társadalmi vagy állami tulajdonban lévő nagyvállalatok átszervezésének és privatizációjának felgyorsítása a pénzügyi és vállalati fegyelem megerősítése érdekében. A súlyosan eladósodott, veszteséget termelő, társadalmi tulajdonban lévő vállalatok elleni csődeljárások folytatása a kvázi költségvetési veszteségek csökkentése érdekében. A köztulajdonban lévő nagy közművek átszervezésének felgyorsítása. Elegendő költségvetési forrás elkülönítésének biztosítása a végkielégítési és átszervezési költségekre.
- A bankszektor reformjának befejezése, különösen az állami tulajdonú bankok privatizációja. A biztosítási szektor átszervezésének és privatizációjának folytatása.
- A szabályozott árak rendszerének reformja. Különösképpen az energiaárak további kiigazítása a költségmegtérülési szintekre, továbbá a szegény fogyasztóknak odaítélt összes meglévő ártámogatás fokozatos helyettesítése közvetlen átruházásokkal.
- Stabil és működőképes föld- és ingatlanpiac létrehozása. Nyilvántartásbavételi jogszabályok készítése.
- A foglalkoztatás előmozdításának folytatása és a munkanélküliség elleni küzdelem, különösen szakképzésen és munkaerőpiaci reformokon keresztül, beleértve minden érintett szereplőt; az állami foglalkoztatási szolgálatok javítása, valamint elegendő személyzet és pénzügyi forrás elkülönítése a szakpolitika végrehajtására.
- A szerb kereskedelmi rendszerek szükséges kiigazításának folytatása, hogy összhangban legyen az önálló kereskedelmi intézkedésekkel, a WTO-szabályokkal és a jövőbeli stabilizációs és társulási megállapodással.

Montenegróban:

- A makrogazdasági stabilitás fenntartása. A szükséges költségvetésbeli kiigazítás fenntartása és megszilárdítás a külső egyenlőtlenségek csökkentése érdekében.
- Az állami kiadások igazgatási rendszerének végrehajtása.
- Rugalmas munkaerőpiaci ármeghatározási mechanizmusok biztosítása. A foglalkoztatási törvény végrehajtása, a munkaiügyi szolgáltatások javítása, valamint elegendő személyzet és pénzügyi forrás elkülönítése a szakpolitika végrehajtására.
- A még hátralévő árliberalizáció befejezése. Az energiaárak további kiigazítása a költségmegtérülési szintekre a villamosenergia-árak meghatározására vonatkozóan új rendszer végrehajtása által. A szegény fogyasztóknak odaítélt összes meglévő ártámogatás fokozatos helyettesítése közvetlen átruházásokkal.
- Az állami tulajdonban lévő vállalatok átszervezésének felgyorsítása. A társadalmi tulajdonban lévő vállalatok privatizációjának befejezése. A biztosítási felügyeletről szóló törvény elfogadása és végrehajtása.

- Stabil és működőképes föld- és ingatlanpiac létrehozása. A területrendezésről és az építkezési területről szóló törvény elfogadása és hatékony végrehajtásának biztosítása.
- A montenegrói kereskedelmi rendszerek szükséges kiigazításának folytatása, hogy összhangban legyen az önálló kereskedelmi intézkedésekkel, a WTO-szabályokkal és a jövőbeli stabilizációs és társulási megállapodással.

Európai előírások

Belső piac

- Az Államközösség közös piaca előtt álló meglévő akadályok megszüntetése és új akadályok elkerülése. Államközösség-szerte a hazai és külföldi szereplők részére piaci hozzáférés biztosítása az árukra, szolgáltatásokra, tőkére és személyekre vonatkozóan. Jogi konzultációs eljárás biztosítása és a köztársaságok által a piaci hozzáférésről hozott valamennyi határozat kölcsönös elismerése elvének alkalmazása.

Az áruk szabad mozgása

- További erőfeszítések a szabályok és szabályzatok összehangolására az EU-vívmányokkal a szabványosítás, a hitelesítés, a metrológia, az akkreditáció és a megfelelésértékelés területén, hogy a kereskedelem számára kedvező feltételek jöjjenek létre. Európai előírások elfogadásának megkezdése.
- Az új technikai szabályozásokra vonatkozó belső konzultációs és értesítő mechanizmusok létrehozása azt megelőzően, hogy azokat a kereskedelemre hatást gyakorló intézkedésekre vonatkozóan elfogadják.
- Mindkét köztársaságban: Jogi keret és adminisztratív kapacitás létrehozása az aktív fogyasztóvédelem érdekében az EU-s fogyasztói politikával összhangban.

A tőke szabad mozgása

- Mindkét köztársaságban: A kereskedelmi bankokban megfelelő számlarendszer végrehajtása a köztársaságok között a tőke szabad mozgásának biztosítása érdekében.

Vámok és adózás

- Mindkét köztársaságban: A vámjogszabályok és eljárások további közelítése az EU-s vívmányokhoz. A vámigazgatások további korszerűsítése magas szintű adminisztratív kapacitás biztosítása, valamint a korrupció, a határokon átnyúló bűnözés és adócsalás elleni küzdelem érdekében. Az adminisztratív együttműködés megerősítése és a preferenciális kereskedelmi intézkedésekre (származás) vonatkozó kötelezettségek folyamatos felülvizelésének biztosítása.
- Mindkét köztársaságban: Az adózási jogszabályok további közelítése az EU-s vívmányokhoz. Az adózási törvények végrehajtásának javítása a bevételek beszedésére és ellenőrzésére összpontosítva az adócsalás csökkentése érdekében.
- Mindkét köztársaságban: Az üzleti adózás magatartási kódexének elvei melletti elkötelezettség és annak biztosítása, hogy az új adóintézkedések összhangban legyenek ezekkel az elvekkel.

Verseny

- Mindkét köztársaságban: Trösztellenes rendszerek beindítása, amelyek valamennyi versenyellenes hatásra alkalmazandók. E szabályok hatékony és független betartása érdekében adminisztratív kapacitás biztosítása.
- Mindkét köztársaságban: Az állami támogatások koordinációs pontjainak megerősítése és teljes átláthatóságának megteremtése első lépésként az állami támogatás ellenőrzése felé.

Közbeszerzés

- Mindkét köztársaságban következetes és hatékony közbeszerzési rendszer végrehajtása. Átlátható eljárások biztosítása függetlenül az adott szerződés értékétől és megkülönböztetésmentesség a szerb, montenegrói és EU-beszállítók között.

Szellemi tulajdonjogok

- A szellemi tulajdonjogok védelmének további megerősítése a még hátralévő törvények és egyéb szabályzatok elfogadásával. Büntető rendelkezések biztosítása és ezen a téren a végrehajtási és alkalmazási kapacitás megerősítése, különösen a határszolgálatokon.

Statisztika

- Mindkét köztársaságban: Megbízható gazdasági statisztikák kialakítása. A statisztikai főterv felülvizsgálata és elfogadása tekintettel a statisztikák minőségének növelésére és hatáskörüik kibővítésére. Végrehajtásának koordinálása a köztársaságok között és az Államközösséggel. A mezőgazdasági statisztikák összegyűjtésének és feldolgozásának megerősítése összhangban az EU-előírásokkal és módszertannal; a 2000/2002-es HR-nómenklatúrával való harmonizációs folyamat véglegesítése. Szerbiában: Statisztikai jogszabályok elfogadása.

Ágazati politikák

A gazdasági ágazat és a kis- és középvállalkozások (KKV-k)

- Mindkét köztársaságban: A kisvállalkozásokról szóló európai charta végrehajtásának folytatása.
- Szerbiában: az új felgyorsított vállalati regisztrációs rendszer végrehajtásának folytatása és gyorsabb engedélyezési eljárások bevezetése. A szabályozási hatásvizsgálatok bevezetésének folytatása. A vállalati érdekképviselő és képviselő lehetőségeinek javítása. A helyi/regionális vállalati támogatási struktúrák (klaszterek, inkubátorházak, vállalati/technológiai parkok) továbbfejlesztése.
- Montenegróban: Az újonnan létrehozott önálló befektetésösztönzési ügynökség megerősítése. A nemzeti garanciaalap végrehajtásának folytatása. A vállalati érdekképviselő/konzultáció javítása. További erőfeszítések az engedélyezési rendszerek racionalizálása és felgyorsítása érdekében. Az engedélyezés és regisztráció terén „csendes beleegyezés” bevezetése. A szabályozási hatásvizsgálatok bevezetésének megkezdése. A finanszírozáshoz való hozzáférés javítása és a vállalati támogatási struktúrák (klaszterek, inkubátorházak, vállalati/technológiai parkok) fejlesztése.

Mezőgazdaság és halászat

- Szerbiában: A szakpolitika-alkotás és -végrehajtás adminisztratív kapacitása megerősítésének folytatása. Élelmiszer-biztonsági, állat- és növény-egészségügyi keretjogszabályok elfogadása és végrehajtásának megkezdése; az állat- és növény-egészségügyi és orvosi laboratóriumok, felügyelő hatóságok és a külső határokon történő ellenőrzések korszerűsítése; a szarvasmarhafélék állatazonosítási és -nyilvántartási rendszere létrehozásának befejezése;
- Montenegróban: A szakpolitika-alkotás és -végrehajtás adminisztratív kapacitása megerősítésének folytatása. Az állat-egészségügyi kérdésekről (beleértve a halászati termékeket is) szóló törvény végrehajtása, valamint az állat- és növény-egészségügyi laboratóriumok megerősítése; ellenőrzések megerősítése. A jogszabályoknak az állat- és növényegészségügyre vonatkozó közösségi vívmányokkal való összehangolására tett erőfeszítések fokozása. A szarvasmarhafélék állatazonosítási és -nyilvántartási rendszerének összehangolása az uniós követelményekkel.

Környezetvédelem

- Szerbiában: A jogszabályok további közelítése az EU-s jogszabályokhoz és előírásokhoz (légszennyezés, hulladékgazdálkodás és természetvédelem); a nemzeti környezetvédelmi stratégia elfogadása és végrehajtásának megkezdése. A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tervezett stratégia elfogadása és végrehajtásának elindítása. Az adminisztratív kapacitás megerősítése, különösen a tervezésért, engedélyezésért, felügyeletért és ellenőrzésért, valamint a projektirányításért felelős intézmények és szervek esetében. Többéves finanszírozási terv kidolgozása a beruházásokra. Az elfogadott jogszabályok végrehajtása, különösen a környezetvédelmi értékelésekről és az ipari szennyezésről szóló jogszabályok

esetében. A veszélyes hulladék kezelésére és biztonságos ártalmatlanítására megfelelő létesítmény építésének megkezdése.

- Montegróban: A jogszabályok további közelítése az EU-s jogszabályokhoz és normákhoz, különösen a környezetvédelmi keretjogszabály esetében. Az elfogadott jogszabályok végrehajtása és érvényre juttatása. Átfogó környezetvédelmi stratégia kialakítása (víz, hulladék, levegő). A földhasználati terv elfogadása; A fenntartható fejlődés stratégiájának és ágazati stratégiák végrehajtásának megkezdése (tengerparti zónák integrált kezelése, biológiai sokféleség, éghajlatváltozás). Az adminisztratív kapacitás megerősítése.

Közlekedéspolitikai

- A program befejezése és a légiközlekedési jogszabályok közelítésének folytatása, figyelembe véve az Európai Közös Légtér (ECAA).
- A délkelet-európai regionális közlekedési főhálózat fejlődéséről szóló egyetértési nyilatkozat végrehajtása, beleértve a Közlekedési Megfigyelő Állomást.
- Szerbiában: Nemzeti közlekedési stratégia elfogadása és végrehajtása (közút, vasút, légi és vízi közlekedés) tekintettel az ágazat gazdasági életképességére. A vasúti törvény végrehajtása. A belvízi hajózásra vonatkozó főterv befejezése.
- Montegróban: A közúti közlekedési törvény végrehajtása (beleértve a vonatkozó végrehajtási struktúrák létrehozását). A közlekedési infrastruktúra és intézmények fenntartására elegendő források előirányzásának megkezdése.

Energia

- Az Energiaközösséget létrehozó szerződés keretében tett kötelezettségvállalások végrehajtásának megkezdése.
- Szerbiában: Az energiatörvény teljes végrehajtása egyben biztosítva a független Energiaszabályozási Ügynökség gördülékeny működését, az energiaüzemek környezetvédelmi ellenőrzésének folytatása és a leginkább szennyezők felszólítása. A szétválasztás biztosítása tekintettel az átszervezésre és a privatizációra. A szükséges adminisztratív struktúrák megerősítése. További előrelépés a regionális energiapiac felé (beleértve a jobb összekapcsolhatóság adta lehetőségeket is).
- Montegróban: Az energiafejlesztési stratégia befejezése és végrehajtása, beleértve az energiahatékonysági stratégiát; az energia terén a Gazdasági Minisztérium adminisztratív kapacitásának megerősítése; a villamosenergia-közmű felosztása és átszervezése. Az energiaszabályozó hatóság megerősítése. A belső energiapiac átszervezésének és liberalizálásának befejezése; az ágazatban az állami és magánpartnerségek privatizálása és/vagy kialakulásának lehetővé tétele.

Információs társadalom és média

- Szerbiában: Az elektronikus kommunikációs ágazat liberalizálásának, a szabályozó szervek függetlenségének és hatékonyságának, valamint annak biztosítása, hogy az ágazatokhoz szükséges törvényeket és politikákat elfogadják és alkalmazzák.
- Montegróban: A piacon a verseny elősegítése a Telekommunikációs Ügynökség megerősítésén keresztül, különösen a szükséges versenyképességi védintézkedések bevezetésével és az összekapcsolási díjak szabályainak és feltételeinek megállapításával.

Pénzügyi ellenőrzés

- A nyilvános belső pénzügyi ellenőrzés stratégiájának kialakítása.

Igazságosság, szabadság és biztonság

Vízum, határellenőrzés, menedékjog és migráció

- Az integrált határellenőrzés tekintetében *államközösségi szintű megközelítés kialakítása és a köztársaságok szintjén annak következetes végrehajtásának biztosítása összhangban a vonatkozó egyetértési nyilatkozattal.* A 2003. májusi határbiztonságról és -ellenőrzésről szóló ohridi regionális konferencia nyomon követéseként a kormány által elfogadott rövid távú intézkedések végrehajtása.
- Szerbiában: Konkrét lépések tétele a határrendszetre vonatkozó legjobb gyakorlatok végrehajtására; a határellenőrzés demilitarizálásának haladéktalan folytatása az államközösségi hatóságokkal összhangban.
- Montenegróban: A határok polgári ellenőrzésének további megerősítése (beleértve az EU-előírásoknak megfelelő képzést és felszerelést).
- Államközösségi szintű megközelítés kialakítása a vízumokkal, menedékjoggal és migrációval kapcsolatos kérdésekben az alkotmányos alapokmánnal összhangban, különösen a köztársaságokban alkalmazott vízumrendszerek teljes harmonizálásával. E szakpolitikák *köztársasági szinten* történő következetes végrehajtásának ellenőrzésére mechanizmusok beindítása.
- A menekültügyi törvények elfogadása mindkét *köztársaságban* és a visszafogadási megállapodások megkötésének és végrehajtásának folytatása. Szerbiában: a menedékkérők és menekültek befogadó központja kapacitásának és infrastruktúrájának javítása. Montenegróban: A menedékkérők és menekültek tervezett befogadó központjainak felépítése.

Pénzmosás

- Mindkét *köztársaságban*: A pénzmosásellenes jogszabályok hatékony végrehajtásának biztosítása és a pénzügyi hírszerző egységek megerősítése.

Kábítószer

- Mindkét *köztársaságban*: A kábítószer-kereskedelem elleni harcra irányuló kapacitás növelése és nemzeti kábítószerellenes stratégia végrehajtásának megkezdése az EU kábítószer-ellenes stratégiájával összhangban.

Rendőrség

- A köztársaságok között az igazságügyi és bűnüldözési együttműködésre irányuló, megegyezés szerinti intézményi keretek végrehajtása, különösen az egyes igazságügyi és belügyminiszterek által aláírt egyetértési nyilatkozatok teljes végrehajtásán keresztül.
- Szerbiában: A rendőrségről szóló törvény végrehajtása a professzionalizmus és az elszámoltathatóság létrehozására.
- Montenegróban: A rendőrségről és a Nemzeti Biztonsági Ügynökségről szóló törvények végrehajtása, valamint professzionalizmus és elszámoltathatóság biztosítása.

A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni küzdelem

- A köztársaságokon belüli ügynökségek közötti együttműködésre vonatkozóan hatékony intézményi mechanizmusok létrehozása és köztük együttműködés kialakítása.
- Mindkét *köztársaságban*: A jogszabályok elfogadása és a vagyonszerzési kapacitás kialakítása. A bűnügyi hírszerzés megerősítése. A személyes adatok védelméről jogszabályok elfogadása és az Európával együttműködési megállapodás megkötésére való előkészületekkel kapcsolatban a szükséges lépések megtétele. Az emberkereskedelem elleni küzdelem megerősítése, beleértve a megfelelő segítségnyújtást és az áldozatok védelmét.

- A nemzetközi együttműködés hatékonyságának növelése és a terrorizmusról szóló vonatkozó nemzetközi egyezmények végrehajtása; a biztonsági szolgálatok valamennyi szintje közötti és a többi állammal való együttműködés és információcsere javítása; terrorista cselekmények finanszírozásának és előkészítésének megakadályozása.

KÖZÉPTÁVÚ PRIORITÁSOK

Politikai követelmények

Demokrácia és jogállamiság

Közigazgatás

- A szakminisztériumokban az európai integrációs egységek és az európai integrációs hivatalokkal történő együttműködési mechanizmusok további megerősítése.
- Szerbiában: A közszolgálati és közigazgatási törvények teljes végrehajtásának folytatása. A közszolgálati humán erőforrás fejlesztésére hozott intézkedések végrehajtása. Kormányzati és helyi szinten a közigazgatás kapacitásának (politikaalkotás és minisztériumok közötti koordináció) megerősítése; központosított bérelszámolási rendszer létrehozása. A gazdasági politikaalkotási folyamat megerősítése. Decentralizációs reform elfogadása és végrehajtása, amely biztosítja a helyi önkormányzatok életképességét.
- Montenegróban: A humán erőforrás igazgatásáért felelős hatóság fenntarthatóságának biztosítása. A politikaalkotási folyamat megerősítése. Decentralizációs reform végrehajtása.

Védelmi reform

- A haderők átszervezésének és reformjának folytatása, beleértve adott esetben a katonai eszközök és a védelmi ipar méretének csökkentését (ezek szociális hatását is figyelembe véve), átalakítását és privatizációját, valamint a nagyobb átláthatóságot és a polgári ellenőrzést.

Igazságszolgáltatási rendszer

- Szerbiában: Az igazságszolgáltatás reformjára vonatkozóan nemzeti stratégia, majd cselekvési terv elfogadása, különösen a bírák kinevezése és próbaideje, valamint az ügyészek autonómiája terén. Az ügyészek számára minden szinten informatikai hálózat létrehozása és végrehajtása; a bírósági határozatok betartásának biztosítása. A kapacitás további megerősítése a háborús bűnök hazai bírósági tárgyalása érdekében teljes összhangban az ICTY-vel való együttműködésből származó nemzetközi kötelezettségekkel.
- Montenegróban: A bírósági képzési központok megfelelő működésének biztosítása. A bírói testület számára készített informatikai stratégia végrehajtása.

Korrupcióellenes politika

- Teljes összhang biztosítása a korrupció elleni harcról szóló ENSZ-egyezménnyel.

Emberi jogok és kisebbségvédelem

- Diszkriminációellenes jogszabályok végrehajtása.
- A fogyatékkal élő gyermekek és a kisebbséghez tartozó gyermekek oktatási rendszerbe történő bevonásának biztosítása; a gyermekgondozási rendszer megreformálása.
- A kisebbségek integrációja előmozdításának és a kisebbségek közötti jó kapcsolatok előmozdításának folytatása.

Regionális kérdések és nemzetközi kötelezettségek

- Az integráció megkönnyítése azoknak a menekülteknek, akik úgy döntenek, hogy nem mennek vissza hazájukba. *Szerbiában:* Új jogszabályok elfogadása a menekültekről; a nemzeti stratégia végrehajtásának folytatása. *Montenegróban:* A társadalmi integrációról szóló átfogó stratégia részeként a menekültekre vonatkozó nemzeti stratégia végrehajtása.

Gazdasági követelmények**Szerbiában:**

- Fenntartható makrogazdasági politikák folytatása; a költségvetési kiigazítás és megszilárdítás folytatása a külső egyenlőtlenségek csökkentésének és az inflációs nyomás további visszaszorítása érdekében. A közpénzek fontossági sorrendjének kialakítása az éves és középtávú költségvetésben; különösen az állami vagy társadalmi tulajdonban lévő vállalatok részéről a kvázi költségvetési veszteségek csökkentése. Mérsékelt bérlétszabályozás végrehajtásának folytatása. A nyugdíj- és egészségbiztosítási rendszerek reformjára való további törekvés.
- A költségvetési folyamat és a pénzügyi irányítás javítása; a költségvetés elkészítésére és végrehajtására kapacitás kiépítésének megerősítése a fontossági sorrend felállítására érdekében. A pénzügyi irányítás javítása központi és helyi önkormányzati szinten.
- A nemzeti és nemzetközi alapokat érintő feltételezett csalások és más szabálytalanságok leleplezésére, kezelésére és nyomon követésére vonatkozó hatékony eljárások felállítása.
- Társadalmi és állami tulajdonú nagyvállalatok és adott esetben köztulajdonban lévő közművek privatizációs folyamatának folytatása a gazdaságból a magánszektor részesedésének növekedése elősegítése érdekében.
- Az üzleti környezet megerősítése versenyképes piacokkal a magánszektor és a foglalkoztatottság fejlődésének elősegítése érdekében, minden piaci szereplő számára azonos szabályok előírása, valamint a pénzügyi szektor fejlesztésén keresztül a finanszírozáshoz való hozzáférés.
- A föld- és ingatlanpiac működésének megerősítése. A nyilvántartásbavételről, valamint a városkörnyéki földterületek magántulajdonát engedélyező jogszabályok elfogadása és végrehajtása. A földreform, valamint a nagybirtokok átszervezésének és privatizációjának megkezdése.
- A WTO szabályainak és kötelezettségeinek való megfelelés érdekében a szükséges reformok folytatása a WTO-hoz való csatlakozás folyamatának felgyorsítása céljából.
- Erőfeszítések megtétele az oktatási rendszer – beleértve az általános iskolai oktatást – fejlesztésére és egy modern szakoktatási és szakképzési rendszer létrehozására.
- Integrált kutatópolitika kialakításának és alkalmazásának megkezdése.

Montenegróban:

- Fenntartható makrogazdasági politikák folytatása; a költségvetési kiigazítás és megszilárdítás folytatása a külső egyenlőtlenségek csökkentése érdekében. A közpénzek fontossági sorrendjének kialakítása a rövid és középtávú költségvetés elkészítésékor, különösen a támogatások, átruházások és a közszolgálati bérköltségek csökkentése. A GDP részeként az általános közpénzek folyamatos csökkentése.
- A költségvetési folyamat és a pénzügyi irányítás javítása; a költségvetés elkészítésére és végrehajtására kapacitás kiépítésének megerősítése a fontossági sorrend felállítására érdekében. A pénzügyi irányítás javítása központi és helyi önkormányzati szinten.
- A nemzeti és nemzetközi alapokat érintő feltételezett csalások és más szabálytalanságok leleplezésére, kezelésére és nyomon követésére vonatkozó hatékony eljárások felállítása.

- Az üzleti környezet megerősítése versenyképes piacokkal a magánszektor és a foglalkoztatottság fejlődésének elősegítése érdekében, minden piaci szereplő számára azonos szabályok előírása, valamint a pénzügyi szektor fejlesztésén keresztül a finanszírozáshoz való hozzáférés. A kereskedelmi igazságszolgáltatási eljárások racionalizálása.
- A WTO szabályainak és kötelezettségeinek való megfelelés érdekében a szükséges reformok folytatása a WTO-hoz való csatlakozás folyamatának felgyorsítása céljából.
- Erőfeszítések megtétele az oktatási rendszer – beleértve az általános iskolai oktatást – fejlesztésére és egy modern szakoktatási és szakképzési rendszer létrehozására.
- Integrált kutatáspolitikai kialakításának és alkalmazásának megkezdése.

Európai előírások

Belső piac

A tőke szabad mozgása

- Mindkét köztársaságban a rövid és középtávú tőke mozgások további liberalizálása.

Az áruk szabad mozgása

- A szabványosítás további fejlesztése, különösen az európai előírások elfogadásán keresztül. A régi megközelítésre, valamint az új és globális megközelítésre vonatkozó irányelvek átültetésének folytatása. A közösségi vívmányok által megkövetelt piacfelügyeleti struktúra létrehozása.

Vámok és adózás

- A szerb és montenegrói vám- és adózási jogszabályozás közösségi vívmányokhoz történő közelítésének biztosítása, a vámjogszabályok végrehajtásához az igazgatási kapacitás további növelése, valamint a korrupció, a határokon átnyúló bűnözés és az adócsalás elleni küzdelem.
- Az átláthatóság és információcseré javítása az EU-tagállamokkal az adómegkerülés vagy adócsalás megelőzésére szolgáló intézkedések végrehajtásának elősegítése céljából.

Statisztika

- Mindkét köztársaságban: Megbízható gazdasági statisztikák kialakítása. Intézményi kapacitás felépítése az üzleti statisztikák, a munkaerőpiaci statisztikák és nemzeti számlák terén az európai előírásokkal összhangban álló alapvető statisztikai adatok elkészítésére és közzétételére.

Ágazati politikák

A gazdasági ágazat és a kis- és középvállalkozások (KKV-k)

- Mindkét köztársaságban: A kis- és középvállalkozások európai chartájának végrehajtása.

Mezőgazdaság és halászat

- Szerbiában: A politikaalkotás és -végrehajtás adminisztratív kapacitásának további kiépítése. Vidékfejlesztési politika kidolgozása és végrehajtásának megkezdése. Az állat- és növény-egészségügyi, egészségügyi és élelmiszer-biztonsági jogszabályok és ellenőrzések további megerősítése, beleértve a borászati laboratóriumokat is. A hulladékigazgatás fejlesztése és a mezőgazdasági szennyezés csökkentése. A mezőgazdasági és élelmiszerpiaci rendszerek megerősítése, beleértve a minőségellenőrzést és a Veszélyelemzés és Kritikus Ellenőrzési Pontokat (HACCP-t); a mezőgazdasági piacok politikai torzulásainak csökkentése és az árutartalékok főigazgatóságának megreformálása. Az állatazonosítás és -nyilvántartás egyéb fajokra történő kiterjesztése. Élelmiszer-feldolgozó létesítmények korszerűsítését célzó program készítése az EU-követelmények teljesítése céljából.

- Montegróban: A politikaalkotás és -végrehajtás adminisztratív kapacitásának további kiépítése. Vidékfejlesztési politika kidolgozása és végrehajtásának megkezdése. Az élelmiszer-biztonság érdekében az intézményi kapacitás megerősítése. Élelmiszer-feldolgozó létesítmények korszerűsítését célzó program készítése az EU-követelmények teljesítése céljából. Intézkedés megkezdése a juh- és kecskefélék azonosítása és mozgásuk nyilvántartása érdekében. Intézkedés meghozatala a belföldi növénytermesztés hatékony ellenőrzésének biztosítása céljából, különös tekintettel azokra a termékekre, amelyekre EU-specifikus követelmények vonatkoznak. Intézkedések meghozatala annak biztosítása érdekében, hogy a halászati politika közelítsen az EU-előírásokhoz, különösen az erőforrás-gazdálkodás, a felügyelet és ellenőrzés területén, valamint a piaci és strukturális politikákban.

Környezetvédelem

- Mindkét köztársaságban: Az EU-joghoz közelítő jogszabályok végrehajtásának és érvényesítésének folytatása. Környezetvédelmi hatásvizsgálatra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának folytatása. A kiotói jegyzőkönyv ratifikálása és végrehajtásának megkezdése. Életképes pénzügyi keret biztosítása közép- és hosszú távú környezetvédelmi politika végrehajtására.
- Szerbiában: A légszennyezésről, a hulladékgazdálkodásról és a természetvédelemről stratégiák elfogadása és végrehajtásuk megkezdése. A nemzeti környezetvédelmi stratégia és a vízügyi stratégia végrehajtásának folytatása. A környezetvédelmi intézmények és szervek adminisztratív kapacitása megerősítésének folytatása. A beruházásokra vonatkozó többéves finanszírozási terv végrehajtásának megkezdése. A veszélyes hulladék kezelésére és biztonságos ártalmatlanítására megfelelő létesítmény építésének véglegesítése.
- Montegróban: A jogszabályoknak az EU-joghoz és -előírásokhoz történő közelítésének folytatása, különösen a légszennyezésről, vízről és hulladékról szóló jogszabályok esetében. A földhasználati terv és az átfogó környezetvédelmi stratégia végrehajtásának megkezdése. Átfogó környezetvédelmi stratégia kialakítása (víz, hulladék, levegő). A fenntartható fejlődés stratégiájának és ágazati stratégiák végrehajtásának megkezdése (tengerparti zónák integrált kezelése, biológiai sokféleség, éghajlatváltozás). A tervezésért, engedélyezésért, felügyeletért és ellenőrzésért, valamint a projektirányításért felelős szakminisztériumok és szervek adminisztratív kapacitása megerősítésének folytatása.

Közlekedéspolitiká

- Mindkét köztársaságban: A kapacitásépítés megerősítése, beleértve a nagy befektetésekre vonatkozó projektkészítést. A közlekedési infrastruktúrák és intézmények fenntartására elegendő források előirányzásának folytatása.
- A nemzetközi tengerészeti szervezet egyezményei értelmében a nemzetközi elkötelezettségek végrehajtása és a párizsi egyetértési nyilatkozat fényében a flotta tengerészeti biztonsági körülményeinek javítása.

Energia

- Mindkét köztársaságban: Környezetvédelmileg fenntartható energiapolitika érdekében hosszú távú stratégia elfogadása és végrehajtása.
- Az ezen a téren jelentkező regionális és nemzetközi kötelezettségek végrehajtásának folytatása tekintettel egy versenyképes regionális energiapiac létrehozására.

Információs társadalom és média

- Mindkét köztársaságban: Az elektronikus kommunikációra vonatkozó új EU-s keret átültetése és végrehajtása. A szabályozó hatóságok függetlenségének, elegendő erőforrásainak és szakértelmének biztosítása. Az EU audiovizuális vívmányaival történő harmonizáció megkezdése.

Pénzügyi ellenőrzés

- A decentralizált irányítás elszámoltathatósága és a funkcionálisan független belső ellenőrzés elveinek kialakítása és végrehajtása összhangban a nemzetközileg elfogadott szabványokkal és az EU legjobb gyakorlatával.

- A legfőbb ellenőrzési intézmény működési kapacitásának és funkcionális, valamint pénzügyi függetlenségének megerősítése.
- Az EU pénzügyi érdekeinek hatékony védelme érdekében eljárások és igazgatási kapacitások kialakítása.

Igazságosság, szabadság és biztonság

Vízum, határellenőrzés, menedékjog és migráció

- Mindkét köztársaságban: A technikai infrastruktúra és a humán erőforrás kapacitásainak kialakítása az integrált határellenőrzési politika végrehajtására, beleértve a határrendszert és a vámszolgálatok megerősítését. Az új határállomásoknál határokon átnyúló könnyítések javítása. Az emberkereskedelem elleni küzdelemért felelős köztársasági ügynökségek közti együttműködés fokozása.

Rendőrség

- Mindkét köztársaságban: Az átszervezés folytatása; az elszámoltathatóság biztosítása; rendőri képzés; a bűnüldöző szervek közötti együttműködés.

A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni küzdelem

- Mindkét köztársaságban: A tanúvédelem hatékony rendszerének kialakítása, amely regionális elemeket is tartalmaz. A gazdasági és pénzügyi bűnözés (beleértve a pénzmosást és hamisítást), csalás és korrupció elleni harc megerősítése, valamint a vonatkozó jogszabályok javítása. Az EU-tagállamok által a szervezett bűnözés elleni küzdelemben érintett állami szervek mellé kirendelt összekötő tisztviselők elhelyezésének megkönnyítése. A nemzetek közötti szervezett bűnözésről szóló Palermói Egyezmény végrehajtása.
- Szerbiában: A belügyminisztériumban a kapacitás megerősítése (elsősorban a szervezett bűnözéssel foglalkozó főigazgatóságban). Eljárások és a megfelelő kapacitás kialakítása az ügynökségek között a hírszerzésből származó információk megosztására.
- Montenegróban: Közigazgatási és igazságügyi kapacitás növelése a szervezett bűnözés tekintetében a büntető törvénykönyv végrehajtása érdekében. A belügyminisztériumban a szervezett bűnözés elleni harccal foglalkozó egység megerősítése és a bűnüldöző szervek közötti koordináció biztosítása.

KOSZOVÓ

AZ EGYESÜLT NEMZETEK BIZTONSÁGI TANÁCSÁNAK 1999. JÚNIUS 10-I 1244. HATÁROZATA ÉRTELMEBEN

RÖVID TÁVÚ PRIORITÁSOK

- Biztonságos, demokratikus és többnemzetiségű Koszovó létrehozása érdekében folytatni kell az ENSZ Biztonsági Tanácsa által jóváhagyott koszovói előírások végrehajtását.
- Ebben az összefüggésben az alábbi prioritásokkal kell foglalkozni:

A legfontosabb prioritások

- A jogállamiság teljes tiszteletben tartásának biztosítása, valamint a zéró tolerancia politikájának a követése a korrupcióval, a szervezett bűnözéssel és a pénzügyi bűnözéssel szemben.
- Koszovó népe számára demokratikus kormányzás és közszolgáltatások végrehajtásának biztosítása olyan professzionális, elszámoltatható, elérhető, képviselési és átlátható közigazgatás létrehozása által, amely politikai befolyástól mentes.
- A helyi önkormányzat reformjának előmozdítása, figyelembe véve valamennyi koszovói közösség nézetét és érdekeit, beleértve a megfelelő költségvetési források elkülönítését és a decentralizációs folyamat megkönnyítésére az adminisztratív kapacitás növelését.

- A kisebbségek közti tolerancia és a fenntartható többnemzetiségű légkör megteremtése, amely elősegíti a hazatérést. A tisztelet, a biztonság és a mozgás szabadságának, valamint valamennyi közösség részvételének biztosítása. Valamennyi kisebbségellenes érzület megnyilvánulásának nyílt elítélése. A kisebbségek között valamennyi bűncselekmény esetében szigorú büntetőeljárás lefolytatása.
- A befektetésekhez, kereskedelemhez, foglalkoztatáshoz és gazdasági növekedéshez szükséges körülmények megteremtése.
- Teljes mértékű együttműködés biztosítása az ENSZ volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékével (ICTY).
- Az ENSZ BT. 1244. határozatának teljes mértékű tiszteletben tartása és Belgráddal jól előkészített párbeszéd elmélyítése. Konstruktív hozzáállás tanúsítása. A koszovói szerbeknek a politikai folyamatokban való részvételét megkönnyítő körülmények megteremtése.

Politikai követelmények

Demokrácia és jogállamiság

Ideiglenes önkormányzati intézmények

- A Közgyűlés és bizottságai, a kormány és a törvényhatóságok maximális hatékonyságú működésének biztosítása, beleértve a vonatkozó eljárási szabályzat és valamennyi közösség jogainak és érdekeinek maximális tiszteletben tartását.
- A Közgyűlés általi végrehajtási felügyelet és az azon belüli elszámoltathatóság és átláthatóság növelése.
- A kisebbségi képviselőket növelése valamennyi intézményben és az önkormányzati szintű és központi közszolgálatokban.
- Nép- és lakásszámlálás előkészítése és végrehajtása a nemzetközi előírások maximális tiszteletben tartása mellett.

Választások

- Szabad, tisztességes és átlátható választások megtartása. A független és többnemzetiségű Központi Választási Bizottság megerősítése, hogy időszerűen lebonyolíthassa a 2006-os választásokat.
- Megfelelő választási helyszínek, biztonság és egyéb intézkedések biztosítása valamennyi közösség számára, hogy élhessenek választási jogaikkal. A lakóhelyüket elhagyni kényszerültek és menekültek számára a választásokon való részvétel biztosítása, még ha korlátozott lehetőségük is van arra, hogy visszatérjenek Koszovóba.

Közigazgatás

- A kormányzati koordinációs készség megerősítése és a politikák következetes végrehajtásának biztosítása érdekében a központi és helyi hatóságok felelősségeinek pontosabb meghatározása.
- A köztisztviselők toborzására, áthelyezésére, értékelésére, előléptetésére, viselkedésére és elbocsátására, beleértve a Koszovói Védelmi Hadtestet, a rendőrség és igazságszolgáltatási rendszer alkalmazottait, és a pénzügyi igazgatásra vonatkozóan átlátható eljárások biztosítása.
- Az alapvető közszolgáltatások minőségének és elérhetőségének javítása minden közösség számára, beleértve hozzájárulásként a párhuzamos struktúrák által nyújtott szolgáltatásokra való kereslet csökkentését.
- Politikai befolyástól mentes, hatékony közszolgálati képzési intézmények kialakítása és fenntartása. A felsővezetői képzés javítása. A koszovói közigazgatási intézet olyan szervvé való átalakítása, amely képes szakmai képzéseket tartani valamennyi köztisztviselő számára.
- A törvény elfogadása a veszélyhelyzet-kezelésről, valamint a polgári védelelemmel kapcsolatos ügyekkel foglalkozó, érintett koszovói intézmények teljesítményének, professzionalizmusának és koordinációjának további javítása, beleértve a Koszovói Védelmi Hadtestet is.

Igazságszolgáltatási rendszer

- Politikai befolyástól mentes, hatékony és pártatlan bíróságok biztosítása.

A tanúk védelme.

- Az automatizált ügykezelő rendszer végrehajtása a bírósági eljárások elmaradásának csökkentésére, különösen a polgári jog területén. A polgári bírósági határozatok betartásának biztosítása.
- A jogi oktatás és képzés további fejlesztése, különösen a bírák, ügyészek és az adminisztratív személyzet részére. A Koszovói Igazságszolgáltatási Intézetről szóló törvény elfogadása és végrehajtása és az intézet átalakítása olyan életképes intézménnyé, amely a bírósági képzésekért felelős.
- A városi bíróságok és a rendőri fellépés megerősítése ingatlanok illegális elfoglalásának, használatának és építésének megakadályozása, büntetése és megvitatása érdekében.
- Az ügyészség megerősítése annak biztosítása érdekében, hogy képes legyen megfelelni az autonómia és pártatlanság elvének.
- Politikai befolyástól mentes kapacitás kialakítása az igazság- és belügy területén hatáskörök felvállalása érdekében.

Korrupcióellenes politika

- A korrupció visszaszorításáról szóló törvény elfogadása. A korrupcióellenes ügynökség létrehozása. Korrupcióellenes terv elfogadása és végrehajtása.

Emberi jogok és kisebbségvédelem

- Pártatlan ombudsmani intézmény folyamatos független működésének és pénzügyi életképességének biztosítása és az ombudsman ajánlásainak megfelelő figyelembevétele.
- Valamennyi közösségből a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerültek hazatérésének megkönnyítése és ösztönzése, valamint a 2004. márciusi események miatt kárt szenvedett és lerombolt ingatlanok újjáépítésének véglegesítése, beleértve a történelmi és vallási nevezetességeket is.
- A közösségi és hazatérési minisztériumban az adminisztratív struktúrák és az elszámoltathatósági mechanizmusok megerősítése. A közösségekről és hazatérésről szóló közös stratégiai keret továbbfejlesztése és végrehajtása, valamint önkormányzati szinten mechanizmusok kialakítása a hazatérők és a meglévő kisebbségi közösségek fenntartható integrációjának megkönnyítése érdekében.
- A hivatalos nyelvekről hatékony törvény elfogadása és alkalmazása, valamint hatékony mechanizmus létrehozása annak végrehajtásának ellenőrzésére.
- Az informális letelepedések szabályozása. Fenntartható hazatelepítési megoldások találása azon roma kisebbségi közösségek integrációja érdekében, amelyek táborokban veszélyes életkörülmények között élnek, illetve az informális központokban élő, lakóhelyüket elhagyni kényszerülő csoportok érdekében.
- A kulturális örökség megőrzéséről szóló törvény elfogadása, valamint végrehajtása érdekében adminisztratív mechanizmusok kialakítása.
- Törvények elfogadása a közcélú műsorszolgáltatásról és a polgári becsületsértés ellen. A média önszabályozó rendszerének megszilárdítása a Független Médiabizottság létrehozásával, a Sajtótanács hatékony működésével és a sajtószabályzat végrehajtásával.
- Megfelelő jogi keret létrehozása a nem kormányzati szervek számára és ezen belüli szabad működésük biztosítása.

- Jogsabályok alkotása és intézkedések hozása a tulajdonjogok megőrzésére, különösen a tulajdonlás, birtoklás, lakossági és nem lakossági ingatlanok elfoglalása és az azokhoz való jog esetében, beleértve az építkezés szabályozására irányuló jogi keretet is. Az önkormányzati szabályok harmonizálása és a kereskedelmi és mezőgazdasági tulajdoni vitákra hatékony megoldás megtalálása érdekében mechanizmus létrehozása. Az illegális építkezés következményei tudatosításának növelése a lakosság körében.
- Stratégia kialakítása és végrehajtása, beleértve a ház- és ingatlan-főigazgatóság számára fenntartható utódlási intézkedéseket valamennyi fontosabb lakossági ingatlanigénylés végrehajtása érdekében.
- A megkülönböztetésmentességi törvény hatékony végrehajtásának biztosítása.
- Konkrét intézkedések meghozása a nők elleni erőszak minden formájának megakadályozása és büntetése érdekében.

Regionális kérdések és nemzetközi kötelezettségek

- A regionális együttműködés és a jó szomszédsági kapcsolatok megerősítése.
- A régiókn belül szabadkereskedelmi egyezmények megkötése és végrehajtása, valamint részvétel minden vonatkozó regionális kezdeményezésben, különösen a stabilitási paktum égisze alatti kezdeményezések esetében.

Gazdasági követelmények

- A privatizációs folyamat véglegesítése a koszovói vagyonkezelő ügynökség ütemtervével összhangban.
- Az állami tulajdonban lévő vállalatok – azaz az energiaszolgáltató, a vasút, a távfűtőművek, valamint a vízszolgáltató és a hulladékkezelést végző szolgáltató – független vállalatokká átalakítása. E vállalatok irányításának, hatékonyságának és pénzügyi fenntarthatóságának javítása érdekében újabb lépések megtétele a szerkezetátalakítás irányába. A közüzemek keretszabályainak további megerősítése és a független szabályozók igazgatási kapacitásának megerősítése.
- Az államháztartás átláthatóságának és fenntarthatóságának megerősítése. A 2006-os költségvetés és az egységesített közép-távú kiadási keretrendszer közötti összhang biztosítása.
- A makrogazdasági és költségvetési prioritások meghatározása az IMF-fel szoros együttműködésben.
- A közkiadások költségvetési fegyelmének és jobb ellenőrzésének megerősítése. A nemzeti és nemzetközi alapokat érintő feltételezett csalások és más szabálytalanságok leleplezésére, kezelésére és nyomon követésére vonatkozó hatékony eljárások felállítása.
- A kereskedelemre és a kereskedelemmel kapcsolatos politikákra vonatkozó jogi és politikai keretrendszer kifejlesztésének folytatása, az EU-val és a WTO-val való összeegyeztethetőség biztosítása. A külkereskedelmi tevékenységről szóló törvény érvénybe léptetése és végrehajtása.
- Az elemi és középfokú oktatás, felsőoktatás, szakképzés és oktatási képzés minőségének javítása.

Európai előírások

- Valamennyi intézmény adminisztratív kapacitásának megerősítése a szakpolitikák és jogsabályok EU-előírásokkal való következetességének hatékony igazolása érdekében, különösen az európai harmonizációval foglalkozó struktúrák megerősítése által.

Belső piac*Az áruk szabad mozgása*

- A szabványosítás, a hitelesítés, a metrológia, az akkreditáció és a megfelelőségértékelés területén a szükséges jogszabályok megalkotása és az infrastruktúra létrehozása figyelembe véve a régióval történő kiegészítő jelleget.
- A belső kereskedelmi törvény végrehajtása.

A tőke szabad mozgása

- Megfelelő prudenciális követelmények elfogadása és a pénzügyi szektorban a felügyeleti eljárás megerősítése.

Vámok és adózás

- A vámigazgatás kapacitásának fokozása a korrupció és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem érdekében. A nyomozó egység kapacitásának fokozása.
- A preferenciális kereskedelmi intézkedések (származás) végrehajtásával kapcsolatos kötelezettségek megállapításának biztosítása.
- Az adórendszer javítása és az adóigazgatás ellenőrzési és beszedési kapacitásának növelése.
- Az üzleti adózás magatartási kódexének elvei melletti elkötelezettség és annak biztosítása, hogy az új adóintézkedések összhangban legyenek ezekkel az elvekkel.

Közbeszerzés

- A felülvizsgált közbeszerzési törvény elfogadása és hatékony végrehajtása, beleértve az erre vonatkozó végrehajtási jogszabályokat. Hatékony felülvizsgálati eljárások kialakítása.

Szellemi tulajdonjogok

- Szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonjogok védelméről szóló jogszabályok kidolgozása és végrehajtása. Középtávú stratégia megállapítása e jogok alkalmazásának javítása érdekében.

Statisztika

- A (nemzeti) számlákat vizsgáló első megbízható statisztikasorozat létrehozása.

Ágazati politikák*A gazdasági ágazat és a kis- és középvállalkozások (KKV-k)*

- Középtávú stratégia elfogadása a KKV-politikáról, beleértve a KKV támogatási ügynökség és a befektetésösztönzési ügynökség létrehozását. A kisvállalkozásokról szóló európai charta végrehajtásának folytatása.
- A koszovói körülményeknek megfelelő, általános célú pénzügyi jelentési keret elfogadása, amely a nemzetközi pénzügyi jelentési szabványok és a nemzetközi számviteli standardok használatát a közérdekű szervekre korlátozza, és teljes mértékben felhasználja a 4. és 7. vállalatjogi irányelvekben előírányzott mentességeket.

Mezőgazdaság és halászat

- Vidékfejlesztési politika kidolgozása és végrehajtásának megkezdése.
- A jogalkotás az állat- és növény-egészségügyre vonatkozó közösségi vívmányokhoz való közelítésének folytatása.
- A szarvasmarhafélék állatazonosítási és -nyilvántartási rendszerének összehangolása az uniós követelményekkel.

Környezetvédelem

- A környezetvédelmi hatásvizsgálatról szóló jogszabály elfogadásának és végrehajtásának előkészítése az uniós vívmányokkal összhangban.
- Átfogó környezetvédelmi cselekvési terv elkészítése, különösen a közegészségügyi kérdések kapcsán, tekintettel az uniós vívmányokhoz való közelítésre.
- Tevékenységek előkészítése a környezetvédelmi kérdések lakosság körében történő nagyobb tudatosítása és a civil társadalom bevonása érdekében.

Közlekedéspolitikai

- A délkelet-európai regionális közlekedési főhálózat fejlődéséről szóló egyetértési nyilatkozat végrehajtása, beleértve a Közlekedési Megfigyelő Állomást.
- A közúti közlekedésről szóló törvény végrehajtása. Törvény elfogadása a közúti biztonságról és ezen a területen intézkedések végrehajtásának megkezdése.
- A közlekedéstervezési kapacitás fokozása a közlekedéspolitikai keret elfogadása és végrehajtásának megkezdése érdekében, beleértve központi és helyi szintű multimodális közlekedési stratégia kifejlesztését.
- A karbantartásra és az újjáépítésére vonatkozóan adatvezérlésű eszközkezelés javításának folytatása.
- A légiközlekedési jogszabályozás EU-vívmányokhoz történő közelítésének folytatása, figyelembe véve az Európai Közös Légteret.
- A pristinai repülőtér polgári üzemeltetőjének, személyzetének és létesítményeinek fejlesztése a megfelelő szintű biztonságot, valamint a hatékony, eredményes és felelős igazgatás biztosítása érdekében.

Energia

- Az Energiaközösséget létrehozó szerződés keretében tett kötelezettségvállalások végrehajtásának megkezdése. A elektromos művek életképességének és fenntarthatóságának biztosítása, nevezetesen a beszedett bevételek jelentős növelésével és az irányítási struktúrák javításával.

Információs társadalom és média

- A külföldi befektetések vonzása érdekében stabil versenyképes környezet létrehozására irányuló elektronikus kommunikációs hálózatokra és szolgáltatásokra vonatkozóan politika elfogadása és végrehajtásának megkezdése.

Pénzügyi ellenőrzés

- Ezen a téren a középtávú ajánlások teljesítésének alapjaként államháztartási belső pénzügyi ellenőrzési stratégia kialakítása.

Igazságosság, szabadság és biztonság*Vízum, határellenőrzés, menedékjog és bevándorlás*

- A határellenőrzésért felelős ügynökségek közötti együttműködés megerősítése.

Pénzmosás

- Annak biztosítása, hogy a pénzügyi információs központ hatékonyan teljesíti a pénzmosással kapcsolatos adatgyűjtési és -elemzési feladatát.

Kábítószer

- A kábítószerrel kapcsolatos vizsgáló részleg helyi kapacitásának további erősítése.

Rendőrség

- A bűncselekmények kivizsgálása hatékonyságának javítása. A koszovói rendőrség felállítására és nyomozói és belső ellenőrzési kapacitásának megerősítésére vonatkozó jogszabályok elfogadása és végrehajtása. Vezető szerepének megerősítése.
- Annak biztosítása, hogy a közbiztonsággal kapcsolatos jövőbeni oktatási és képzési intézmény független és professzionális oktatási szerv lesz.

A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni küzdelem

- A szervezett bűnözés elleni küzdelemért felelős igazgatóság helyi kapacitásának további erősítése a koszovói rendőrségen belül. Az emberkereskedelem elleni cselekvési terv végrehajtása.

KÖZÉPTÁVÚ PRIORITÁSOK**Politikai követelmények****Demokrácia és jogállamiság***Közigazgatás*

- A fenntartható közgazdasági reform folytatása a költségvetési korlátok figyelembevételével. A helyi adminisztratív kapacitás javítása annak érdekében, hogy választóinak pártatlan és hatékony módon nyújtsanak szolgáltatásokat.

Igazságszolgáltatási rendszer

- Teljes jogszabálygyűttes létrehozása és egységesítése, amely tisztetben tartja valamennyi közösség jogait és érdekeit Koszovóban az összes jelenleg alkalmazott jogforrás alapján.
- Átfogó stratégia tervezése és végrehajtása a bírói testület függetlenségének, valamint a bünvádi eljárási rendszer autonómiájának növelése érdekében.
- A bírói testület, valamint valamennyi bűnüldöző szerv adminisztratív kapacitásának és hatékonyságának megerősítése. Életképes átfogó jogsegélyrendszer biztosítása. Alternatív vitarendezési mechanizmus kialakítása.

- A büntetés-végrehajtási rendszer javítása, különös tekintettel a biztonságra, az ellenőrzésre, az igazgatásra, a szakképzésre és a visszailleszkedést támogató rendszerekre, valamint a létesítmények körülményeire.

Emberi jogok és kisebbségvédelem

- Jogszabályok elfogadása, az emberi és kisebbségi jogok védelmét célzó mechanizmusok kidolgozása és tiszteletben tartása az Európa Tanács ajánlásaival összhangban.
- A kisebbségi közösségek életképességének, valamint a társadalomban való megkülönböztetésmentes részvételének biztosítása a biztonságukat, szabad mozgásukat, valamint a köz- és egyetemes szolgáltatásokhoz történő igazságos hozzáférésüket biztosító konkrét intézkedések meghozatala segítségével.
- A nemek közötti egyenlőségről szóló törvény végrehajtása. Valamennyi meglévő szakpolitikában és jogszabályban a nők jogai terén az esélyegyenlőség érvényesítésének biztosítása.
- A kulturális örökség védelmére vonatkozóan integrált politika kidolgozása. A kulturális örökséggel kapcsolatos tudatosság és tisztelet növelésének hatékony elősegítése.
- Annak biztosítása, hogy a közcélú műsorszóró valamennyi közösség számára és e közösségek nyelvén lássa el közszolgáltatói szerepét. A kisebbségi műsorszórás előmozdítása és a kisebbségi média fenntarthatóságának megkönnyítése. Mind a magán-, mind a közmédia számára azonos szabályok előírásának biztosítása.
- Annak biztosítása, hogy a koszovói kataszteri ügynökség és az önkormányzati kataszteri hivatalok átlátható és megkülönböztetésmentes módon biztosítsanak lehetőséget az ingatlanokat nyilvántartó feljegyzések egészébe történő betekintésre, és hogy működő elszámoltatható rendszerekkel rendelkeznek.

Regionális kérdések és nemzetközi kötelezettségek

- A bűnüldözés területén történő regionális és nemzetközi együttműködési mechanizmusok további megerősítése, beleértve a gyanúsítottak és elítéltek áthelyezését, valamint a kölcsönös jogsegélyt.
- További erőfeszítések a jövőbeni délkelet-európai regionális szabadkereskedelmi megállapodások érdekében.

Gazdasági követelmények

- Kölcsön- és adósságkezelésre vonatkozó kapacitás kialakításának megalapozása.
- A külföldi befektetőket vonzó lehetséges garanciamechanizmusok megvizsgálása, különösen a Multilaterális Beruházásbiztosítási Ügynökséggel együttműködésben.
- Rugalmas szociális politikák kidolgozása a foglalkoztatás és társadalmi kohézió előmozdítása, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztettség problémáinak kezelése érdekében, különös tekintettel a fiatalok foglalkoztatására.
- A bankszektor kapacitásának fejlesztése versenyképes banki szolgáltatások és hosszú távú versenyképes finanszírozás biztosítása érdekében. A banki, biztosítási és nyugdíjintézmények megbízható és hatékony felügyeletének biztosítása.
- Középtávú fejlesztési terv és az ágazati stratégiákhoz kapcsolódó terv kidolgozásának elősegítése, ami figyelembe veszi a szegénység csökkentését, és összhangban áll a középtávú kiadási keretrendszerrel és az állami beruházási programmal.

Európai előírások

Belső piac

Az áruk szabad mozgása

- A régi megközelítésre, valamint az új és globális megközelítésre vonatkozó irányelvek átültetésének megkezdése.
- Az európai előírások átültetésének folytatása.
- Piaci felügyelő struktúra létrehozása.

Vámok és adózás

- A vám- és adózási jogszabályok közösségi vívmányokhoz történő folyamatos közelítése, e jogszabályok érvényre juttatásához az adminisztratív kapacitás további növelése, valamint a korrupció, a határokon átnyúló bűnözés és az adócsalás elleni küzdelem.

Közbeszerzés

- A közbeszerzési szabályok hatékony végrehajtásának az ajánlatkérők és a vállalatok általi biztosítása minden szinten, beleértve a működési eszközök fejlesztését, a képzés biztosítását, továbbá az adminisztratív kapacitás megerősítését.

Szellemi tulajdonjogok

- A szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonjogok érvényesítése megerősítésének folytatása a középtávú stratégiával összhangban.

Statisztika

- A megbízható statisztikai rendszer létrehozására vonatkozó erőfeszítések fokozása.

Ágazati politikák

A gazdasági ágazat és a kis- és középvállalkozások (KKV-k)

- A KKV-k európai chartája és a középtávú KKV-stratégia végrehajtásának folytatása.
- A vállalati jog fokozatos harmonizálásának folytatása, beleértve a pénzügyi jelentési szabványokat.

Mezőgazdaság és halászat

- Az életképes földreform biztosítását célzó szakpolitika és keretszabály kidolgozása. A mezőgazdasági földterületek védelmének támogatása a nem tervezett városi fejlesztésekkel szemben.
- Intézkedés megkezdése a juh- és kecskefélék azonosítása és mozgásuk nyilvántartása érdekében.
- Az élelmiszer-feldolgozó létesítmények korszerűsítési programjának elkészítése.
- Intézkedés meghozatala a belföldi növénytermesztés hatékony ellenőrzése céljából, különös tekintettel azokra a termékekre, amelyekre EU-specifikus követelmények vonatkoznak.

Környezetvédelem

- A környezetvédelmi cselekvési terv elfogadása és végrehajtása tekintettel az EU-vívmányokhoz való közelítésre.
- Tevékenységek végrehajtása és támogatása a környezetvédelmi kérdések lakosság körében történő nagyobb tudatosítása és a civil társadalom bevonása érdekében.

Közlekedéspolitika

- A délkelet-európai regionális közlekedési főhálózat fejlesztéséről szóló egyetértési nyilatkozat végrehajtásának folytatása.

Energia

- Jogi keretek és keretszabályok kidolgozása a köz- és a magánszektor közötti partnerségek és az energiaszektorba irányuló vegyes beruházások ösztönzése céljából a beruházások létrehozásáról szóló tanulmány következtetéseivel összhangban.

Információs társadalom és média

- Az elektronikus kommunikációs hálózatokról és szolgáltatásokról szóló jogszabályok végrehajtása és a független szabályozó hatóságok pozíciójának megerősítése.

Pénzügyi ellenőrzés

- A pénzügyminisztérium koordinációja alatt a decentralizált irányítás elszámoltathatósága és a funkcionálisan független belső ellenőrzés elveinek kidolgozása és végrehajtása, összhangban a nemzetközileg elfogadott szabványokkal és az EU legjobb gyakorlatával összefüggő jogi szabályozás és megfelelő adminisztratív kapacitás révén.
- A legfőbb ellenőrzési intézmény működési kapacitásának és funkcionális, valamint pénzügyi függetlenségének megerősítése.

Igazságosság, szabadság és biztonság*Kábítószer*

- A kábítószer-csempészet és a kábítószer-fogyasztás elleni hatékony jogszabályok és stratégiák kidolgozása és végrehajtása.

A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni küzdelem

- A szervezett bűnözés, pénzügyi bűnözés és a terrorizmus elleni harcra vonatkozó átfogó stratégia kidolgozása és végrehajtása. A szervezett bűnözés felgöngyölítéséért felelős helyi kapacitás megerősítése. Az igazságügyi kapacitás megerősítése a szervezett és pénzügyi bűnözéssel kapcsolatos bűnügyek kivizsgálása és az erre vonatkozó bünvádi eljárás levezetése céljából.
  - Fegyverbegyűjtési stratégia kidolgozása, a kézi lőfegyverekre vonatkozó jogszabályok kiegészítése és érvényre juttatása.
-